

»BREZ TE FAKULTETE, BREZ TEGA ŠTUDIJA NAJBRŽ NE BI MOGEL OPRAVLJATI SVOJEGA DELA NA NAČIN, KOT GA TA TRENUTEK OPRAVLJAM«

Damjan Bergant je diplomant mednarodnih odnosov. Leta 2014 je nastopil štiri letni mandat direktorja podjetja ITF - Ustanove za krepitev človekove varnosti. Pred tem je kot karierni diplomat zaključil mandat stalnega predstavnika Slovenije pri Svetu Evrope. Izkušnje je med drugim pridobival na stalnem predstavništvu Slovenije pri Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE), leta 2005 pa je sodeloval tudi v slovenskem predsedovanju OVSE. Podjetje ITF, ki ga je slovenska vlada leta 1998 ustanovila kot humani-

tarno in neprofitno organizacija, izvaja projekte razminiranja v minsko prizadetih državah ter programe pomoči žrtvam min, zlasti na zahodnem Balkanu, pa tudi v drugih delih sveta.

Mi za začetek opišete čas pred študijem na Fakulteti za družbene vede?

Obiskoval sem Osnovno šolo Vič, takrat se je imenovala Osnovna šola Marjan Novak - Jovo, v Ljubljani. Mislim, da sem jo obiskoval do leta 1980. Potem sem z Osnovne šole Vič odšel na poljansko gimnazijo v Ljubljani. Takrat smo imeli usmerjeno

izobraževanje in tisto je bila družboslovna srednja šola. To je bilo do leta 1988, ko sem šel v vojsko. V tistih časih smo morali še pred študijem odslužiti vojaški rok. Smo se pa morali že v srednji šoli usmeriti v naravoslovje ali družboslovje. Jaz sem se odločil za družboslovje, kar je pomenilo, da sem imel potem na izbiro samo družboslovne fakultete. Če si želel iti na naravoslovno fakulteto, si moral opraviti dodatne izpite. Vendar sem že takrat vedel, kaj me zanima, in še preden sem odšel v vojsko, sem se odločil, da bom izbral Fakulteto za družbene vede. Zanimivo je bilo predvsem, ker sem začel študirati še v času Jugoslavije, leta 1989, torej dve leti pred osamosvojitvijo Slovenije. Spomnim se, da smo imeli takrat predmete, kot so politični sistem SFRJ, ekonomski sistem SFRJ itd. Še ena zanimivost se je zgodila potem, ko je prišlo do osamosvojitve. Takrat sem bil v drugem letniku in bil je ravno čas izpitov. Slovenska vlada je bila že ustanovljena. V njej je bil tudi profesor dr. Leo Šešerko, podpredsednik vlade in minister za okolje, če se ne motim, bil pa je tudi naš profesor za filozofijo. Spomnim se, da smo imeli v času osamosvojitve ravno pri njem izpite, ki so zaradi dogajanja v Sloveniji in posledično na ministrstvu potekali zelo hitro.

Kako podrobno pa ste pri predavanjih predelali takratne dogodke v Sloveniji?

Osamosvojitve je bila v juniju, to je bil čas izpitolov, predavanja pa smo zaključili že v maju. Pravzaprav se ne spomnim, da bi na fakulteti ravno obravnavali te dogodke. Do sprememb v programu je prihajalo potem sproti. V tretjem letniku smo dobili predmet politični sistem Slovenije, namesto SFRJ, in zagotovo so bile še kakšne spremembe, ki se jih sedaj ne spomnim. Skratka, bilo je zanimivo obdobje na prehodu iz ene države v drugo. Eden izmed mojih kolegov, dr. Frlec, nekdanji zunanji minister, ki je bil včasih veleposlanik bivše države v Nemčiji, je bil takrat imenovan za veleposlanika Slovenije v Bonnu.

Zakaj ste se odločili prav za mednarodne odnose?

Zaradi dveh zadev. Prvič, moj oče je bil novinar in se je ukvarjal z mednarodno politiko. Drugič, vedno so me zanimala zgodovina, geografija in sociologija, že v srednji šoli, in sem se tukaj našel. Imel pa sem tudi to srečo, da je nastala nova država, in lahko rečem, da sem celo vizionarsko videl, da bo prav poklic diplomata eden izmed zanimivih. Skratka, vse skupaj se je poklopilo.

Kako ste doživljali študijsko in obštudijsko življenje?

Predvsem je bilo zanimivo, da je bil, ko smo se mi vpisovali, vpis absolutno manjši kot pa za nami, ko se je Slovenija osamosvojila in je diplomacija postala zanimiva. V prvem letniku nas je bilo na začetku približno petdeset, v višjih letnikih je potem ta številka še upadla. Študentje so prihajali z različnih koncev Slovenije. Jaz sem bil iz Ljubljane, tako da se mi ni bilo težko navaditi, tudi v študentskem domu nisem bil. Je pa iz nas nastala zanimiva skupina ljudi, z večino smo še vedno v stiku. Na koncu nas je študij končalo kakšnih deset. Krasno smo sodelovali tako med študijem kot tudi pri obštudijskih dejavnostih.

Kakšen se vam je zdel študij?

Bil je zanimiv. Dal nam je precej teoretičnega znanja, ki smo ga lahko nato nadgradili s praktičnim. Tudi predavatelji so bili zanimivi. Predvsem se spominjam profesorja dr. Južničiča, ki je bil nekoč legenda te fakultete in je poučeval enega izmed najbolj zanimivih predmetov, kar sem jih kadarkoli poslušal, in sicer politično zgodovino 20. stoletja. Fenomenalen predmet. To je bila osnova za nas diplomate. Tako kot na vsakem študiju pa so bili tudi tu predmeti, ki te bolj zanimajo, in drugi, ki te manj. Ampak vsak predmet je na meni pustil pečat. Tako da študij ocenjujem kot dober.

Ste skozi študij pridobili tudi kakšna zanimiva poznanstva?

Spoznali smo se med sabo – kolegi, ki sedaj delujemo na različnih področjih; od diplomacije, gospodarstva do novinarstva. Pridobil sem tudi poznanstva z nekaterimi profesorji oziroma bolj asistenti, ki so takrat delovali na fakulteti. Nismo pa imeli ka-

kšnih tujih predavateljev. Takrat to še ni bilo tako razvito ali pa je bil ravno takšen čas, ko tega ni bilo mogoče izvajati. Sedaj je drugače, obstajajo tudi izmenjave in programi Erasmus. Tega takrat ni bilo.

Kako pa je bilo z iskanjem službe po končanem študiju?

Pri tem smo imeli vsi srečo – vsaj tisti, ki smo šli v diplomacijo. Pravzaprav nam ni bilo potrebno niti čakati. Ravno preden sem diplomiral na fakulteti, je bil objavljen razpis na ministrstvu za zunanje zadeve. To je bil eden prvih razpisov, ki ga je ministrstvo objavilo. Spomnim se, da sem šel takrat na razgovor, kjer me je sprejel vodja kadrovske službe. Med razgovorom smo prišli do vprašanja o diplomi. Odgovoril sem, da je še nimam, ampak da bom imel čez približno tri tedne zagovor, kar pomeni, da bom, če bo šlo vse po sreči, študij zaključil in imel status diplomiranega politologa mednarodnih odnosov. Ko sem odhajal z razgovora, mi je bilo rečeno, da se lahko verjetno kar pripravim za vstop v službo. To je pomenilo, da sem sredi marca diplomiral in aprila že začel delati na ministrstvu. Podobno se je dogajalo tudi z mojimi kolegi, ki so takrat zaključevali. Tu je bilo spet malo sreče.

Kako pa je danes z zaposlovanjem študentov mednarodnih odnosov?

Nisem sicer seznanjen, kaj se trenutno dogaja na ministrstvu, ker ta trenutek pač nisem tam, ampak vem, da je bilo v času gospodarske krize in takrat, ko sem še bil na ministrstvu, pred dvema letoma in več, vse zaustavljeno in ni bilo nobenega zaposlovanja. Ampak kolikor slišim, se zadeve ponovno odpirajo, ker je kriza mimo, populacija na ministrstvu za zunanje zadeve pa se stara, ljudje dosegajo pogoje za upokojevitve in posledično se spet odpirajo možnosti za mlade ljudi. Od nekdanj sem prisegal na mlade, in odkar sem začel delati na ministrstvu, sem delal s študenti. Vsaj 60 do 80 študentov je šlo skozi moje roke in večina od njih je potem začela delati na ministrstvu. Tudi na ITF-ju imamo trenutno na praksi dva študenta obramboslovja in eno študentko mednarodnih odnosov. In tudi v prihodnje nameravam sodelovati s študenti.

Pa prihajajo študentje na prakso z dovolj predznanja ali se šele tam naučijo določenih stvari?

Priznati moram, da ne vem točno, saj s študenti ne sodelujem neposredno, ampak z njimi sodelujejo moji kolegi. Kolikor se pogovarjam s študenti, so nadvse navdušeni nad tem, koliko se pri nas lahko naučijo, ker je to nekaj novega, drugačnega in lahko teoretično znanje nadgradijo s praktičnim. Ko pa sem še neposredno sodeloval s študenti na ministrstvu za zunanje zadeve, sem dobil vtis, da je bilo znanje in predznanje, ki so ga prinesli s seboj, izjemno. Zelo hitro smo jih lahko vključevali v delo, pa tudi pri meni je vedno bilo in bo tako, da študentje ne pridejo na kuhanje kave oziroma obračanje listov, ampak začnejo delati enakovredno diplomantom.

DAMJAN BERGANT

je diplomiral leta 1995.

Je univerzitetni diplomirani politolog.

Zakaj se vam zdi študij mednarodnih odnosov pomemben?

Pomemben je vsak študij. Sami mednarodni odnosi pa so pomembni, saj če želi Slovenija igrati neko vlogo v mednarodni skupnosti, in kot članica te mednarodne skupnosti jo seveda mora, potem potrebuje tudi ljudi, ki so za to usposobljeni. Če želiš imeti zdrave ljudi, moraš usposobiti dobrega zdravnika. Enako je z mednarodnimi odnosi, z diplomacijo. Včasih si posamezniki predstavljajo, da gre za delo, ki ga lahko opravlja vsakdo, vendar to ne drži. Tako kot jaz kot diplomirani politolog mednarodnih odnosov ne morem iti v bolnico operirat, kdo drug ne more zastopati stališča Slovenije pred mednarodnimi organizacijami ali pred drugo državo brez teoretičnega in praktičnega predznanja. In zato je pomemben študij mednarodnih odnosov.

Kako pa vas je zaznamovala Fakulteta za družbene vede?

Zaznamovala me je v tem smislu, da vse pri mojem delu izhaja od tam. Brez te fakultete, brez tega študija najbrž ne bi mogel opravljati svojega dela na način, kot ga ta trenutek opravljam. Vedno bom nosil s sabo ta pečat, ker v diplomaciji dajejo velik pomen življenjepisu, in prva zadeva, ki je zapisana v njem, je, kje si zaključil fakulteto. Poleg tega mi znanje, ki sem ga pridobil na fakulteti, koristi še danes, saj pri določenih stvareh ne moreš nabirati izkušnje, če nimaš osnove.

Ste še vedno v stikih s fakulteto?

Sem, in to vsako leto bolj. Na začetku je bila ta povezava zgolj preko študentov, ki smo jih iskali za delo na ministrstvu – preko prakse. Nato pa sem imel večkrat možnost tudi predavati na fakulteti. V zadnjem času smo se usmerili tudi na ITF, ki je zanimiv tako za študente mednarodnih odnosov kot tudi za študente obramboslovja. Te vezi so torej očitno vedno močnejše.

Kakšni so pa vaši cilji za naprej?

Glede ITF-ja je eden izmed ciljev dolgoročno pritegniti donatorje, velike donatorje v minsko problematiko po svetu. Ciljev tako ali tako nikoli ne zmanjka. Ko končam svoj mandat pri tej organizaciji, leta 2018, se bodo moji osebni cilji najbrž prav tako preselili drugam.

Maja Pavlin